

België - Belgique
P.B. - P.P.
Brussel X
1/2348
P 308571

www.fos-socsol.be

fosfor

fosfor is een uitgave van *fos* - socialistische solidariteit / driemaandelijks tijdschrift / 4de jaargang / nummer 4 / december '08 - januari/februari '09

GEMEENSCHAPPEN NEMEN LOT IN EIGEN HANDEN

**“De strijd voor
gezondheid in Mozambique”**

Edito

Foto: Eric Miller

INHOUD

FOCUS

De strijd voor gezondheid in Mozambique
pag. 3 - 5

INTERVIEW

"We hebben het gevoel dat we onszelf beter kunnen helpen."
pag. 6

SAMEN IN BEWEGING

pag. 7 - 8

NIEUWS UIT HET ZUIDEN

Ecuador: een nieuwe grondwet, een nieuw begin?
pag. 9 - 10

WERELDKUUKEN

Potje kos
pag. 10

SPOTS OP

Bart Verdeyen
pag. 11

AGENDA

pag. 11

Samenstelling en (eind)redactie:
Isabel Wagemans
Vormgeving: sp.a grafische dienst
Met de medewerking van Danny
Wijnhoud, Els Yperman, Evy
Hoeben, Sissi Vlamynck, Stiene
Billen en Roos De Witte.

Colofon

fosfor (m.&o.; g.mv., stofn.) [*-Lat. Phosphorus (Morgenster, Venus) < Gr. Phosphoros (lichtbrenger), licht ontvlambaar chemisch element dat in de natuur veelvuldig in verbinding met andere lichamen voorkomt*]

Wil u **fosfor** niet langer ontvangen? En het milieu en ons budget een plezier doen? Geef ons een seintje, en dan verwijderen wij u uit ons adressenbestand.

Grasmarkt 105 bus 46
1000 Brussel
tel. 02 552 03 00
fax 02 552 02 96
info@fos-socsol.be
www.fos-socsol.be
rek.nr 000-0000074-74

Beste lezer,

Dit jaar vierden we de dertigste verjaardag van de verklaring van Alma Ata. De verklaring van wat? Precies: een verjaardag die misschien onopgemerkt voorbij gegaan is, reden te meer om er nog gauw het glas op te heffen voor het jaar om is.

Deze verklaring werd in 1978 in de stad Alma Ata in Kazachstan ondertekend door maar liefst 134 landen en ook door de Wereldgezondheidsorganisatie en UNICEF. Ze stelden het doel voor ogen dat in het jaar 2000 gezondheid voor iedereen bereikt moest zijn. En ze stelden dat dit het best gerealiseerd kon worden via een basisgezondheidszorg die voor iedereen toegankelijk is.

Eigenlijk verklaarden ze daarmee dat gezondheid geen kwestie is van toeval of geluk, maar van rechten. De verklaring is dertig jaar, maar deze rechten zijn nog steeds iets om voor te strijden. Dat doen wij aan de zijde van onze partners in het Zuiden, samen met de socialistische beweging. In deze **fosfor** kom je te weten wat deze strijd inhoudt in een land als Mozambique, waar de weg naar gezondheid voor allen nog lang is, maar de bevolking strijdbaar! Ik wens je een gezond en solidair 2009 toe.

Annuschka Vandewalle
Algemeen Secretaris
fos - socialistische solidariteit

mijn gedacht ... mijn gedacht... mijn gedacht...

Stelling --> "Basisgezondheidszorg moet gratis zijn."

[foto: Sarah Peeters]

Belangrijker dan het al dan niet gratis zijn van basisgezondheidszorg is volgens mij de toegankelijkheid. Iedereen heeft recht op een kwalitatieve gezondheidszorg en de financiële draagkracht van een individu of gezin mag hierbij geen belemmering vormen. Voor de socialistische mutualiteiten is het belangrijk dat de financiering van gezondheidszorgen rechtvaardig en billijk gebeurt en dat ze gekoppeld is aan de draagkracht van mensen, eerder dan aan consumptie. Dit is het geval in België waar gezinnen zowel op een directe als een indirecte manier aan de financiering van het gezondheidszorgsysteem bijdragen.

Guy Peeters, Algemeen Secretaris
Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten

[foto: fos]

Ja, dit moet zeker in een land als Mozambique waar een groot deel van de bevolking - ook de meerderheid van kleinschalige boeren die wij vertegenwoordigen - in absolute armoede en met voedselonzekeerheid leeft. De basisgezondheidszorg in Mozambique is vrijwel gratis, maar biedt geen oplossing zolang de kwaliteit van en de toegang tot de dienstverlening ondermaats blijft. Een groot deel van de plattelandsbevolking woont ook nog eens op grote afstand van klinieken met een zeer beperkte dienstverlening en middelen.

Munenganu José Basquette, Leider van de Provinciale Unie van Kleinschalige Boeren in Manica [UCAMA]

Zet de discussie verder op de **fos**-pagina op www.facebook.com

GEMEENSCHAPPEN NEMEN LOT IN EIGEN HANDEN

De strijd voor gezondheid in Mozambique

Mozambique is een van de armste landen van Afrika en van de wereld. Dat heeft een enorme weerslag op de gezondheid van de mensen. Die blijven echter niet bij de pakken zitten.

Ondanks de positieve geluiden over wederopbouw en de economische groei, leeft het grootste deel van de bevolking nog steeds in absolute armoede. Er is een enorme kloof tussen arm en rijk.

70 % van bevolking woont op het platteland en probeert te overleven van kleinschalige landbouw. In de hoofdstad Maputo springen de private klinieken als paddestoelen uit de grond. Ze varen wel bij de toenemende koopkracht van de lokale elite en de groeiende maar nog steeds zeer kleine middenklasse. Voor de arme bevolking in de uitgestrekte sloppenwijken van Maputo en provinciesteden, maar ook voor de mensen op het platteland, is gezondheidszorg alles behalve vanzelfsprekend. Mozambique telt minder dan 1000 artsen op een bevolking van 21 miljoen inwoners. In België zijn er ??? artsen per 100.000 inwoners.

De gezondheid van de bevolking wordt ook bedreigd door de stijgende prijzen van voedsel en andere basisbehoeften, zoals transport, lampenolie, zeep, waspoeder, maar ook schoolmateriaal en simpele landbouwwerktuigen. Volgens de cijfers van onder meer Unicef stierven vo-

“Mozambique telt minder dan 1.000 artsen op een bevolking van 21 miljoen mensen”

rig jaar per 100 000 bevallingen 520 vrouwen in het kraambed. Ook bij zuigelingen en kinderen onder de vijf jaar zijn de sterftcijfers hoog: 138 kinderen op 1000 vonden de dood.

Horacia Amosse (39 jaar) is sinds augustus van dit jaar coördinator van het gezondheidsprogramma van de

Provinciale Unie van Kleinschalige Boeren in Manica (UCAMA), partner van *fos*. Het gezondheidsprogramma wordt ook gesteund door De Voorzorg Limburg. Begin dit jaar onderzocht *fos* de gezondheidssituatie in de meer afgelegen gemeenschappen in het centrum van de provincie Manica. Die liggen op vele tientallen kilometers van de Beira-Corridor, de transportader vanuit de havenstad Beira naar de buurlanden Zimbabwe, Zambia en Malawi.

Horacia: “Ondanks die bedrijvigheid, is het slecht gesteld met de gezondheid en de toegang tot gezondheidszorg in de acht gemeenschappen waar de studie plaatsvond. Zo zijn er de lange afstanden tot de gezondheidsposten en de gebrekkige kwaliteit van de dienstverlening. Chronische diarree gaat samen met de slechte voorzieningen op het vlak van water en sanitair. Daarnaast

>>

foto 1. De inwoners leven van wat hun veld voortbrengt ... foto 2. De gezondheidspost in Mavonde, op 20 km. stappen van Nendanga ... foto 3. Horacia

vormen vooral malaria en hiv/aids de grootste uitdagingen.”

HIV/aids

Meer dan 10% van de bevolking is drager van het hiv-virus, waaronder iets meer vrouwen dan mannen. Meer en meer mensen met hiv kunnen een behandeling met antiretrovirale medicatie volgen, die de ontwikkeling van aids afremt. Dat is nu voor 20 tot 30% van de patiënten, vooral in de steden, het geval. Maar voor het merendeel van de seropositieve bevolking, zeker op het platteland, is zo'n behandeling nog steeds onbereikbaar. Bovendien moet men de behandeling combineren met een voedzaam en uitgebalanceerd dieet. Een immense uitdaging in een land waar bijna de helft van de kinderen tussen zes maanden en vijf jaar ondervoed is. Discriminatie is een ander heikel punt in de strijd tegen hiv/aids. Heel wat mensen verkiezen te sterven zonder dat hiv ooit aangetoond wordt, dan zich te laten testen en te leven met de stempel 'hiv-positief'.

Malaria: doodsoorzaak nummer één

Ondanks alle aandacht die naar aids gaat, is malaria naar alle waarschijnlijkheid doodsoorzaak nummer één. De plattelandsklinieken beschikken over medicatie maar vaak worden de zieken, waaronder veel kinderen, te laat naar de kliniek gebracht. Een ander probleem is dat zieken vaak zware antimalaria medicijnen voorgeschreven krijgen zonder dat er eerst een test

“Gezondheidszorg is geen vanzelfsprekende zaak, het is iets om voor te vechten.”

plaatsvindt, wat een zware belasting betekent voor hun gezondheid.

De weg naar Nendanga

Dat is het algemene plaatje, maar hoe zit dat in zo'n kleine gemeenschap waarover Horacia het had?

Dat zoeken we uit in Nendanga. We vertrekken op een warme oktoberdag rond 8 uur 's ochtends vanuit het UCAMA-kantoor in Chimoio, de hoofdstad van de provincie Manica. Vervolgens gaat het verder over de goed gesfalteteerde weg door de Beira-corridor, zo'n 70 km, en na een klein uur komen we aan in de stad Manica, nabij de grens met Zimbabwe. Vanaf daar gaan we het stoffige heuvelland in over een onverharde weg.

In de verte zie je de bergen langs de grens met Zimbabwe. We zitten aan het eind van het droge seizoen en er waait nog meer stof op als we een veld met goudelvers passeren. Het zijn veelal jonge mannen, vaak afkomstig uit de buurlanden en soms zelfs uit West-Afrika. Na 85 km onverharde weg bereiken we Mavonde, een dorp met een deel-districtadministratie en een gezondheidspost. Hier gaat het verder over een route waar geen semipublieke minibuses - lokaal "blikken" genoemd - meer rijden. De lokale bevolking moet de laatste 20 km tot aan de gemeenschap van Nendanga lopen. Na zo'n half uur bereiken we het centrum van Nendanga, niet meer dan een school met twee klaslokalen, het enige grote stenen gebouw, en verder wat met gras bedekte huisjes. De inwoners wonen verspreid binnen een straal van 5 km en leven van wat hun veld voortbrengt.

Lot in eigen handen

UCAMA is in Nendanga en in de andere zeven gemeenschappen die deelnamen aan de studie, gestart met een programma voor het oprichten van gezondheidskernen. Horacia: "De gezondheidskernen moeten ervoor zorgen dat de gemeenschappen het lot van hun gezondheidszorg meer in eigen handen kunnen nemen. Op dit moment zijn

cia Amosse, gezondheidsverantwoordelijke bij UCAMA ... foto 4. De gezondheidskern in actie tijdens een theatervoorstelling ... foto 5. ????????????????????

er al twee gezondheidskernen actief, waaronder die van Nendanga. En we verwachten dat zeer binnenkort ook in zes andere gemeenschappen gezondheidskernen actief zullen zijn."

Iets om voor te vechten

Op de open plaats voor de school worden we opgewacht door de mensen van de gezondheidskern. Horacia is hier gekend en we worden hartelijk ontvangen met veel gezang. In een van de klaslokalen worden we aan elkaar voorgesteld. Het is warm vandaag en de temperatuur is gestegen tot ver in de 30 graden Celcius.

Een van de activisten, Bitoni Quembo (50 jaar), schetst de levensomstandigheden van de mensen in het dorp: "Van de 450 families hier zijn er minder dan tien die koeien bezitten. Ongeveer de helft heeft wat kippen en geiten. Onder ons bevinden zich ook veel vluchtelingen uit Zimbabwe. De bodems zijn hier arm maar blijktbaar is het hier toch nog beter voor hen. De Zimbabwanen spreken overigens de dezelfde taal, het Shona, en hebben dezelfde cultuur en er zijn geen problemen".

Helena, leidster van de gezondheidskern, vervolgt: "UCAMA heeft ons al bijna een jaar geleden benaderd met het idee een gezondheidskern op te zetten, maar sinds begin september met de regelmatige bezoeken van Horacia, gaan de ontwikkelingen in sneltreinvaart." Een andere activist, Simba Amosse (30 jaar), vult aan: "In de gezondheidspost van Mavonde moet je na een lange voettocht vaak lang wachten en er is een gebrek aan medicijnen die dan pas na dagen vanuit het plattelandziekenhuis in Manica op 85 km van Mavonde gehaald worden. Toch dringen we er bij ernstig zie-

ken, ook degenen die wel eens aan aids zouden kunnen lijden, erop aan om naar Mavonde te gaan. We gaan er vanuit dat er hoop op behandeling is wanneer ze worden doorverwezen naar het plattelandziekenhuis in Manica waar wel mogelijkheden zijn voor antiretrovirale behandeling. Gezondheidszorg is geen vanzelfsprekende zaak, het is iets om voor te vechten."

Spektakel

We wonen een theatervoorstelling over de gezondheidsproblematiek bij, zoals de groep die ook herhaaldelijk opvoert binnen de gemeenschap. Men kondigt een optreden aan in het centrum of een buitenwijk van het dorp en omdat mensen op spektakel afkomen zijn ze gemakkelijker te bereiken en meer geïnteresseerd dan wanneer het om enkel een saaie toespraak zou gaan.

Gezondheidspost bereikt

Op de terugweg bezoeken we de gezondheidspost in Mavonde: niet meer dan een huis met twee kamers, een spreekkamer en een behandelkamer. Het grote zonnepaneel aan de zijkant valt op als oplossing voor de koeling van medicijnen. Verderop staat er een bouwvallige grote hut van lokaal materiaal op het terrein. Het dient als "ziekenzaal" en verblijfplaats voor zwangere vrouwen voor en na de bevalling. Een nog zeer jonge gediplomeerd verpleger met ruime bevoegdheden, de enige medewerker op dit moment, staat in de deuropening (zie foto) en zegt verheugd te zijn met de gezondheidskern. "In de afgelopen weken heb ik al een tiental patiënten doorverwezen gekregen via de gezondheidskern in Nendanga. Dit levert een positieve bijdrage aan onze missie."

Danny Wijnhoud, landencoördinator
fos Mozambique/Angola

Helena Xadreqe, leidster van de gezondheidskern in Nendanga

Wij hebben nu het gevoel dat we ons zelf beter kunnen helpen

In de kleine gemeenschap van Nendanga in Mozambique, is sinds kort een gezondheidskern actief. Een keerpunt in het welzijn van de 450 families met in totaal ongeveer 2300 personen, volgens activiste Helena Xadreqe.

Kan je iets vertellen over jezelf?

"Ik ben 39 jaar en net als vrijwel iedereen in ons dorp werk ik al vanaf mijn jeugd op het veld. Tijdens de burgeroorlog is hier flink huisgehouden en als kind ben ik met mijn familie naar het huidige Zimbabwe gevlucht. Na de burgeroorlog zijn we teruggekeerd. Ik heb vier kinderen. Mijn man werkt ook op het land maar hij klust wat bij als timmerman."

Wat zijn de grootste gezondheidsproblemen in jullie dorp?

"Chronische diarree, malaria, astma, tuberculose en chronische wonden. Dit laatste heeft wellicht met hiv/aids te maken. Veel zieken gaan naar de "traditionele dokters" die de gemeenschap rijk is. Dat komt ook door de lange afstanden en beperkte dienstverlening in de gezondheidspost van Mavonde, op 20 km stappen van hier. Daar aangekomen moet je vaak lang wachten en er is een gebrek aan medicijnen. Hoogzwangere vrouwen moeten op tijd naar Mavonde lopen om daar te bevallen in de kliniek."

En hoe zit het met hiv/aids?

"Dat lijkt een groot probleem in ons gebied en we zien mensen sterven waarvan we denken dat het door hiv/aids

komt. In tegenstelling tot zo'n tien jaar geleden is er vrijwel niemand meer die aan het bestaan ervan twijfelt. Toch is er in Nendanga haast niemand die zich ooit heeft laten testen, laat staan dat er iemand een behandeling met aidsremmers volgt. Er zijn hier nooit campagnes geweest om de verspreiding tegen te gaan. Wat dat betreft leven we allemaal

"Onze gemeenschap wordt bedreigd en daar willen we verandering in brengen."

met een groot risico. Onze gemeenschap wordt bedreigd en daar willen we verandering in brengen!"

Wat doen jullie precies?

Door middel van zang, dans en theater houden we voorlichtingscampagnes over het belang van hygiëne, goede voeding en nu ook over hiv/aids, om de verspreiding van het virus en discriminatie van zieken tegen te gaan. Want hiv/aids moet men beschouwen zoals elke andere ziekte. We hebben een schema voor huisbezoeken van chronisch zieken.

We wassen de patiënten en helpen met zware taken. We moedigen hen aan om naar de gezondheidspost te gaan of we lopen met hen mee. We dragen hen op een draagberrie naar daar, of we regelen personen die dit op zich nemen. De mensen van Nendanga wonen verspreid en door de grote afstanden neemt een ziekenbezoek binnen het dorp snel een hele dag in beslag. Gemiddeld doen we dit allemaal drie dagen per week.

Wat willen jullie in de toekomst bereiken?

"Ik ga er vanuit dat het belang van de gezondheidskern nu al duidelijk is geworden en dat we al veel nuttig werk gedaan hebben. Ik hoop dat we ons team in stand kunnen houden en onze werkzaamheden kunnen uitbreiden. We pleiten bij de lokale overheid voor een fiets-ambulance, een EHBO-post en een lokale verloskundige. Met de hulp van UCAMA hopen we met de gezondheidsautoriteiten in het district en de provincie in overleg te gaan om onze situatie te verbeteren. Wij hebben nu het gevoel dat we onszelf beter kunnen helpen!"

Danny Wijnhoud, landencoördinator
fos Mozambique/Angola

in beweging

Campagne Waardig Werk op volle toeren

Vlaanderen bruiste de afgelopen maanden van de debat- en filmavonden, benefietoptredens en 'schafstijden' over het belang van waardig werk. Wellicht was - of is - er ook in jouw buurt heel wat te doen rond de campagne 'Werknemers zijn geen gereedschap', die *fos* samen met 11.11.11/CNCD, ABVV, ACV, Oxfam-Solidariteit en Wereldsolidariteit voert. Leden en sympathisanten van deze organisaties ontmoetten elkaar op 20 september in de Gentse Vooruit, waar ze plannen smeedden om de campagne in hun gemeen-

te samen uit te dragen. Op 7 oktober stapten figuranten in Brussel uit een enorme gereedschapskist om duidelijk te maken dat werknemers geen wegwerpproducten zijn, maar mensen met rechten en waardigheid. Een actie die heel wat media-aandacht opleverde. Ook de grote opbrengst van de campagne is een duidelijk teken dat mensen zich achter de boodschap scharen. In het voorjaar komt er een nieuwe golf van boeiende activiteiten en acties over dit thema! [SV]

Meer info: www.fos-socsol.be

[foto: fos]

Vorming en actie bij het ABVV

Een heel interessante manier om de campagne 'Werknemers zijn geen gereedschap' uit te dragen, is de vorming over waardig werk die *fos* samen met ABVV West-Vlaanderen maakt.

Deze vorming toont aan hoe werknemers in Noord en Zuid geconfronteerd worden met eenzelfde mechanisme dat hen tegen elkaar uitspeelt en arbeid reduceert tot koopwaar. Aan de hand van de actualiteit worden de echte problemen duidelijk en de militanten krijgen het grote verhaal te horen. Ze gaan sa-

men na wat zijzelf, als vakbondsvertegenwoordiger, kunnen doen. Het gaat hier immers niet om natuurkrachten, maar om menselijke beslissingen. Het uiteindelijke doel van de vorming is de militanten voor te bereiden om tijdens de campagne in het voorjaar ook hun collega's te overtuigen en actie te ondernemen.

Want solidariteit tussen de werknemers in Noord en Zuid komt uiteindelijk iedereen ten goede en is een goede stap in de richting van waardig werk! [SB]

[foto: 11.11.11]

Zuid-Afrikaanse partners op bezoek!

Werknemers onder steeds grotere druk, een stijgend aantal tijdelijke contracten, slechte arbeidsomstandigheden... niet enkel de Belgische werknemers hebben ermee te maken.

Ook op de idyllische wijn- en fruitplantages van Zuid-Afrika ondervinden de landarbeidsters de gevolgen van de concurrentiedrang. Dit verhaal brachten vier Zuid-Afrikaanse dames van Women on Farms Project en de vakbond Sikhula Sonke, partners van *fos*, tijdens hun bezoek aan België. Het werd een leerrij-

ke uitwisseling van kennis en ervaringen met verschillende organisaties uit de socialistische beweging. Daarnaast namen ze het woord in talrijke debatten en discussieavonden. Tijdens deze contacten werd iedereen meegesleept door hun beklijvende verhaal, maar vooral door hun strijdbaarheid.

Deze organisaties van en voor landarbeidsters hebben nog een lange weg te gaan, maar elke overwinning is een stap dichterbij waardig werk én een waardig leven. [SV]

[foto: fos]

in beweging

[foto: Rob Van Hilten]

Mensenketting tegen de apartheidsmuur

Op zaterdag 20 december trekt het Actieplatform Palestina, waar ook *fos* deel van uitmaakt, mee aan de kar van een nationale actie tegen de apartheidsmuur die Israël illegaal op Palestijns land bouwt.

Het Internationaal Gerechtshof heeft in 2004 het bestaan van de muur veroordeeld en de afbraak ervan verordend, maar de bouw van de muur ging onverminderd door. Ook het groeiend aantal militaire controleposten maakt het leven van de Palestijnen onmogelijk. Jobs, scholen en ziekenhuizen zijn

moeilijk of helemaal niet meer te bereiken. Het land verandert in een openluchtgevangenis.

Uit protest tegen het bestaan van de muur vormen we op 20 december een mensenketting in Leuven, een eigen muur die stelt dat het zo niet verder kan. We verzamelen om 10u in het auditorium Max Weber (Parkstraat 71, 3000 Leuven) en de actie eindigt rond 14u. [EH]

Meer info:
www.actieplatformpalestina.be

[foto: fos]

Onze kernen in beweging!

De vrijwilligers in de verschillende *fos*-kernen zaten ook in 2008 niet stil! Zo deelden ze in Pittem pinda's uit, een ludieke manier om aan te klagen dat het gemeentebestuur 'peanuts' geeft aan ontwikkelingssamenwerking. Dit moet dringend opgetrokken worden tot 0,7% van het budget! *fos*-Kapellen informeerde de bewoners over onze werking door een stand te plaatsen op verschillende grote activiteiten, zoals het Grosso Modo festival. In het najaar zetten ze een wijnactie op ten voordele van onze partners in Nicaragua. De vrijwil-

ligers van SocSol Limburg organiseerden onder andere een gesmaakte theateravond. Op 1 mei stelden alle kernen traditiegetrouw onze campagne voor in hun gemeente. En dit is slechts een greep uit de vele activiteiten die dit jaar werden opgezet. We willen onze vrijwilligers dan ook bedanken en wensen hen een solidair en strijdbaar 2009 toe!

Ook voor 2009 staat er heel wat op de agenda: een filmavond, een wereldfeest, enz. Hou onze activiteitenkalender zeker in het oog! [EY]

[foto: fos]

VIVA Bolivia

Begin oktober kregen we acht Boliviaanse gasten op bezoek in het kader van het partnerschap met Bond Moyson Oost-Vlaanderen en *fos*.

Samen met de deelnemers van de inleefreizen in 2006 en 2007, die intussen in de VIVA-Boliviagroep actief zijn, staken we een mooi programma in elkaar. Er waren tal van ontmoetingsmomenten met het personeel, leden en het ruime publiek. De bezoekers, allen actief bij CGTFB of FTFR, twee Boliviaanse vakbonden en partners van *fos*, kregen ook een zicht op onze gezond-

heidszorg en sociale zekerheid via bezoeken aan een ziekenhuis, een apotheek, een bedrijf, een creche ... en de Bond Moyson natuurlijk.

Dankzij hun verblijf in gastgezinnen is ook het dagelijks leven van Belgen hen wat beter bekend. De hele uitwisseling leidde ertoe dat de banden tussen Noord en Zuid verstevigd werden en dat we het partnerschap ook in de toekomst met veel enthousiasme verder zetten. Je kan het allemaal (her)beleven in het fotoverslag op onze website! [IW]

LOBBYWERK EN CAMPAGNES WERPEN HUN VRUCHTEN AF

Ecuador, een nieuwe grondwet, een nieuw begin?

In Ecuador waait een nieuwe wind sinds het aantreden van president Correa vorig jaar. Om te beginnen nodigde hij zijn landgenoten uit om mee te schrijven aan een nieuwe grondwet. ForoUrbano, partner van fos, blikt terug op de afgelegde weg en het resultaat.

“Ecuador bevindt zich niet in een tijdperk van verandering, maar in een verandering van tijdperk”. Zo verwoordde de pas verkozen president Correa in 2007 de hoop die leefde bij de Ecuadoraanse bevolking. Na jarenlange politieke instabiliteit, corruptie en een liberaal wanbeleid dat zich voornamelijk wreekt op de minstbedeelden in Ecuador, lanceerde hij een eerste groot project om Ecuador sociaal herop te bouwen: een grondwetgevende vergadering. Vele organisaties uit het middenveld, zoals vakbonden en gezondheidsorganisaties, werden uitgenodigd om mee te schrijven aan een nieuwe grondwet en om zo mee te werken aan een beter Ecuador voor de 13 miljoen inwoners die het telt. Zij keurden de nieuwe grondwet massaal goed op 28 september.

Ook de fos-partners in Ecuador waren actief in deze grondwetgevende vergadering. Zo was ForoUrbano bij dit

proces betrokken. Waar staan zij voor en wat hebben zij kunnen realiseren?

Meer dan diagnoses

ForoUrbano, partner in het gezondheidsprogramma van fos in Ecuador, is een netwerk dat ijvert voor een betere toegang tot gezondheidszorg voor de armste laag van de bevolking in de hoofdstad Quito. Deze grote be-

“Gezondheid is meer dan diagnoses en medicijnen”

volkingsgroep ontvangt van de overheid een overlevingsbon van 30 dollar per maand en heeft sinds een jaar ook recht op gratis toegang tot de gezondheidsdiensten. “Vele van hen weten dit niet, en weten nog minder wat hun rechten precies zijn,” stelt María

Hernández van de organisatie Mujeres por la Vida (Vrouwen voor het Leven), een van de voortrekkers binnen ForoUrbano. “Daarom organiseren we deze mensen in gebruikersnetwerken: op hun maandelijks bijeenkomsten kunnen mensen terecht voor informatie over de diensten waar ze recht op hebben. Maar er gaat ook veel aandacht naar de kwaliteit van de diensten en de dienstverlening door het medisch personeel.”

ForoUrbano verenigt daarnaast ook de armste bewoners van Quito om te ijveren voor sociale woningen en technische opleidingen die leiden tot tewerkstelling in catering, poetsdiensten, enz. Want gezondheid is meer dan diagnoses en medicijnen. Het is het geheel van omstandigheden die een gezond leven bevorderen: tewerkstelling, gezond wonen, gezonde voeding, promotie van gezondheid en preventie.

>>

1

2

foto 1. María Hernández van Mujeres Por la Vida [foto Thomas Vervisch] ... foto 2. Er ontstond een breed draagvlak bij de doelgroep [foto fos]

De stem van de mensen

Het opstellen van de nieuwe grondwet ging niet over een nacht ijs. María Hernández legt uit wat er allemaal bij kwam kijken voor haar organisatie: "Wij waren met twee deelnemers van Mujeres por la Vida vertegenwoordigd in de grondwetgevende vergadering en tal van commissies die daaraan verbonden zijn. Daar legden we onze voorstellen uit. We hebben geprobeerd om de stem van de mensen te betrekken in onze voorstellen op tal van manieren: rondetafelgesprekken, workshops, grote bijeenkomsten en demonstraties, stands op de Grote Markt en andere centrale plaatsen in de stad, enz... We deelden brochures en informatiemateriaal uit over de rechten van vrouwen en het recht op gezondheid en we ontwikkelden strategieën om te communiceren in verschillende steden." Zo ontstond er

een breed draagvlak voor de voorstellen bij de doelgroep.

Tot in het huishouden

Nu de nieuwe grondwet goedgekeurd is, mag ForoUrbano terugblikken op een succesvolle campagne. "De meerderheid van onze voorstellen werd opgenomen in de nieuwe grondwet, niet in het minst het voorstel tot een gratis gezondheidsverzekering ingericht door het ministerie van gezondheid," vertelt María. Bij Mujeres por la Vida zijn ze ook heel blij met de opgenomen voorstellen specifiek over vrouwen, die ze heel hard verdedigd hebben. Zo moeten mannen en vrouwen op verkiezingslijsten elkaar afwisselen. Artikel 333 is ook behoorlijk revolutionair, want dit gaat over een gezondheidsverzekering voor huisvrouwen en de gedeelde verantwoordelijkheid van mannen en vrou-

wen in het huishouden.

Nu het echte werk

Eigenlijk begint het echte werk nu pas voor ForoUrbano. "We moeten de organisaties in ons netwerk versterken zodat ze de uitvoering van de verworven rechten kunnen afdwingen. We moeten actief meewerken aan het uitwerken van wetten en reglementen, zodat ze ook in de praktijk gebracht worden," aldus María. ForoUrbano zal dus zeker kritisch maar constructief waken over de ontwikkelingen in de gezondheidszorg. Bovendien verandert een nieuwe grondwet niet veel aan de realiteit zolang Ecuadoranen hun rechten niet kennen. Ook op dat vlak blijven de uitdagingen overeind...

Roos De Witte,
coöperant Ecuador

Potjie kos [Zuid-Afrikaans stoofpotje]

Ingrediënten [voor 6 personen]

- 1 kg gehakt of tofu [zoals op de foto]
- 300 ml groentebouillon
- 400 gr. gepelde tomaten [in blik]
- 6 aardappelen, gesneden in blokjes
- 2 fijngehakte uien
- 4 teentjes geperste look
- 3 el mangochutney
- 10 gr. verse gember & 10 gr. gemalen komijn
- 15 gr. kurkuma
- 10 gr. gemalen koriander & 10 gr. garam masala
- 2 mespuntjes chilipeper
- 2 laurierblaadjes
- 2 kaneelstokjes
- 4 el olijfolie
- peper & zout
- 750 gr. basmatirijst

Bereiding --> Verwarm de olijfolie --> Fruit de uien, knoflook & gember in de olie tot ze goudgeel van kleur zijn --> Voeg alle kruiden aan het geheel toe en laat ze 1 minuut meebakken --> Doe er beetje bij beetje het gehakt of de tofu bij --> Wanneer dit ongeveer gaar is, voeg je de chutney, tomaten en aardappelblokjes toe --> Voeg naar smaak peper en zout toe --> Giet er de lauwwarme bouillon bij --> Laat het geheel 45 minuten zachtjes stoven met het deksel op de pot --> Serveer met rijst. Smakelijk!

ZUID-AFRIKA

Dit recept van Michèle Coppejans van S-Plus werd bereid op de solidariteitsmaaltijd van de Bond Moyson West-Vlaanderen. Wil jij ook je favoriete recept in deze rubriek bekendmaken? Bezorg het dan samen met een foto aan isabel.wagemans@fos-socsl.be

Onze werking in het Zuiden en in Vlaanderen is enkel mogelijk door de inzet van heel wat mensen voor en achter de schermen.

Spots op

BART VERDEYEN

NIEUWE
RUBRIEK

NAAM: Bart Verdeyen

WOONPLAATS: Mechelen

BEROEP: cultuurbeleidscoördinator in Antwerpen

BIJ fos: administrator van de facebookgroep

WAT HOUDT DIT IN? Ik zorg voor alles dat op die pagina's komt: het algemene deel, activiteiten, links, discussies... De bedoeling is om een mini-gemeenschap op te bouwen, mensen met dezelfde interesses samen te brengen rond fos. Ik bekijk de pagina dagelijks, zet er wekelijks nieuwe dingen op. Zo blijft het levendig!

HOE BEN JE HIERMEE BEGONNEN? Als facebookfan had ik opgemerkt dat heel wat organisaties zo'n groep hebben en ik miste dat bij fos. Met 1 klik bereik je immers 200 mensen, die op hun beurt ook mensen kennen en bereiken. Zo begint het een eigen leven te leiden. Ik heb daarover even met Els van de Noorddienst gebrainstormd en van het een is het ander gekomen.

WAAROM VIND JE HET BELANGRIJK OM DIT TE DOEN? Het is heel belangrijk dat er informatie over het Zuiden ook naar het Noorden doorstroomt en dat mensen hier kunnen meeleven. Er is dagelijks heel wat slecht nieuws te horen, of er zijn choquerende campagnes over honger in Afrika. Maar er is ook goed nieuws en ander nieuws: dat willen we naar voor brengen.

Agenda

Waar vind je fos de komende maanden? Voor meer informatie over deze en andere activiteiten, surf naar onze website www.fos-socsol.be of bel naar 02 552 03 00

Werknemers zijn geen gereedschap!

12 januari '09

Textielhuis, Kortrijk

Vorming over waardig werk wereldwijd voor ABVV-militanten [zie blz. 7]
Org. ABVV en fos

Zoek mee met Roselien en Georgette!

20 februari '09, De Barkentijn, Nieuwpoort

Zijn Roselien uit Namibië en Georgette uit Gent werkelijk zo verschillend? In dit spel leer je hen en hun levensverhaal kennen.

Org. VFG West-Vlaanderen en fos

Internationale Vrouwendag

8 maart '09, Het Paterspand, Turnhout

Tal van debatten en workshops over en met vrouwen wereldwijd. fos en VIVA-SVV Antwerpen komen samen met een spel naar buiten.

Org. Provincie Antwerpen

Hartelijk bedankt voor jullie steun en enthousiasme tijdens het voorbije jaar!

We wensen jullie een solidair en strijdbaar 2009 toe!

[foto: fos]

...agenda...agenda...agenda...agenda

2015
DE TIJD LOOPT

Voor een leefbare en milieuvriendelijke landbouw in Noord en Zuid slaan milieu-, natuur-, landbouw-, consumenten- en Noord-Zuidorganisaties de handen in elkaar. Want tegen 2015 moet honger de wereld uit! www.detijdloopt.be

elke
dag
mondiaal
nieuws

surf naar www.mo.be

MO^{*}
* MONDIAAL NIEUWS

i.s.m.

